

מן הבאר

אמרות ופנינים, מוסרי חיים ולקחים, מבאר חפרוה שרים - רבוה"ק מגור, נבג"מ ובלחט"א

אמרות מבאר רבותינו הק'

פרשת וארא תשפ"ג

~ שנה א' גר'יון י"ד ~

במים ולהרחיק עצמן מן ההיפוך שהוא האש, ואעפ"כ בשליחות השי"ת קדשו עצמן בשליחותן שלא להרחיק עצמן מן התנור גם שהיה אש בתוכו.

ויש ללמוד מדברי המהרש"א שיש לישא קו"ח בעצמנו מהצפרדעים למסור הנפש בדברים שהם היפוך הטבע, אמנם מסירות נפש בפועל על קידוש השם אינו דבר מצוי לקיימו, אבל עלינו ללמוד להקריב לגבוה את הרצונות האנוכיים שבכל יום ויום, אף שהוא כנגד הטבע.

ומלאו בתי מצרים את הערוב וגם האדמה אשר הם עליה: (ח טו). שאל הרבי ה"אמרי אמת" זי"ע: למה כ' ואת האדמה אשר הם עליה, אחרי שכבר כתוב ומלאו בתי כל מצרים וגו', הרי יודעים כבר שבכל מקום יש ערוב, ופירש ואמר: הדנה בגמ' תענית (כב.) יש חילוק על משלחת מתי צריך להתענות בעיר ובשדה ע"ש, והיינו שבשדה הם בביתם ורגילים יותר, מעיזים יותר להיזק. אבל בעיר הם נבעתים, וזה פירוש הפסוק ואת האדמה אשר הם עליה, שהשי"ת יביא עמם גם את אדמתם, מקום שהם רגילים ומעיזים להזיק ולא יברחו.

ויאמר ה' אל משה ואל אהרן קחו לכם וגו' מלא חפניכם וגו': (ח טז). כתוב הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע: פלא בענין מכת שחין בפיח כבשן כתיב 'קחו לכם', יחשדוהו וכתב מיותר ומשמע קצת שהיה צריך להיות דוקא משלהם כמו שדרשו חז"ל בכל מקום לכם משלכם, והענין פלא למה הצריך זה הלא אינו בר דמים כלל, ע"כ נראה שהוצרכו לשרוף עצים משלהם שיהיה פיח כבשן מבלי חשש שבא מעצי אשירה שהיה או שכיח.

העתירו אל ה' ורב מהית קולות אלקים וברד וגו': (ח טז).

אומר כ"ק אדמו"ר שליט"א: מה שהפריע לפרעה היה קולות האלקים, דכתיב ויהי ברד ואש מתלקחת בתוך הברד, וברש"י מחז"ל שהאש והברד מעורבין והברד מים הוא, ולעשות רצון קונם עשו שלום ביניהם, ועשו שליחות המלך ביחד (שמו"ר יב ד), אלו קולות האלקים שהפריעו לו, ורב מהיות קולות אלקים וברד ואשלה אתכם ולא תוסיפו לעמוד, גם אצל אדם כן הוא, שניתן לו נשמה וגוף, והשי"ת מפליא לעשות ששומר רוח האדם בקרבו וקושר דבר רוחני בדבר גשמי (רמ"א א"ח סי' א), לעשות רצון קונם עשו שלום ביניהם, זהו כלל ענין איש ישראל, כדי לעשות רצון קונם נצריך לעשות שלום ביניהם.

שעיקר הנס נעשה עבורו רשאי להנות, ובפרט מה שבכלי א' חצי מים וחצי דם מורה שהרצון שמים שיתעשרו. וגם י"ל מפני שלקחו מעות עבור מים, ואין מים נס רק דם, ומים כדקאי קאי. ועי"ש מה שתיקן עזר.

והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים: (ח טז). הבעל הטורים מביא ב' במסורה: דין ואידך והעל אותם הר ההר. כותב ע"ז ה"שפת אמת" בליקוטים: נראה יותר לפרש כפשוטו שכמו שהצפרדעים מסרו נפשם לקיים ציווי הקב"ה, כן אהרן ואלעזר הלכו לתומם על ההר הגם שידעו שימות שם אהרן.

ויצעק משה אל ה' על דבר הצפרדעים: (ח טז). **ראש הישיבה מגור שליט"א** אמר: שדקדקו המפרשים אמאי דייקא במכת צפרדע התפלל משרע"ה בלשון צעקה, מה שלא מצינו כן בשאר המכות. ובמושב זקנים פירש דמשום שקול הצפרדעים המקרקרים עשה רושם חזק מאד, ולכן צעק בקול כדי שישמעוהו מתפלל, ולא יחשדוהו כמש"פ. וי"ל עוד דאיתא בגמרא [פסחים ג:] שחנניה מישאל ועזריה שססרו עצמן על קדושת השם לכבשן האש נשאו קל וחומר בעצמן מצפרדעים, ומה צפרדעים שאינן מצווין על קדושת השם כתיב 'ובאו ועלו בביתך וגו' ובתנור'ך ובמשארותיך', איתתי משארות מצויות אצל תנור הוי אומר בשעה שהתנור חם, אנו שמצווין על קדושת השם עאכ"כ. ולכן כיון שמכאן זו גרמה לקידוש השם במיוחד, בכדי לבטלה היה צריך משה רבינו ע"ה להתאמץ ביותר, וזה הצעקה בתפלתו.

עו"ל בדשעת מכת צפרדע ראה משרע"ה ברוח קדשו את כל הדורות הבאים שימסרו נפשם על קדושת ה' מכת הק"ו מצפרדעים, ואף שחנניה מישאל ועזריה ניצלו אבל רבבות רבות אלפי ישראל נהרגו ונשרפו על קידוש ה' ה"י, ועל זה היתה הצעקה, לעורר זכותם לפני הבורא ית"ש.

ראש הישיבה מגור שליט"א אמר בשם המהרש"א [פסחים ג:] שכתב, שדבר זה הוא יותר פליאה וקידוש השם בצפרדעים מכל שאר מינים, לפי שהצפרדעים טבען

המאור ושמש גם מדבר מזה, שבגמרא הזאת מונח עוד לימוד, דכמו שבמלח, הגם שהוא אמנם ממתק את הבשר, אבל בכל זאת זה טוב רק באם שמים קצת, ואילו שמים הרבה הוא מקלקל את הבשר, כמו כן זה גם ביסורין, כי יסורין קצת אמנם ממרקי עוונותיו של אדם, אבל בכל זאת אם באים הרבה יסורים אז זה כבר לא טוב.

וכן הפשט כאן בפסוק: וגם אני שמעתי וגו' ואזכור את בריתי, שמעתי את נאקת בני, ועי"כ ואזכור את בריתי, היינו את אותה הגו"ש של נאמר ברית ביסורין ונאמר ברית במלח, שמהו יש לדרוש שהרבה יסורין זה לא טוב.

הוא אהרן ומשה: (ו כז). ברש"י: יש מקומות שמקדים אהרן למשה ויש מקומות שמקדים משה לאהרן כו', לומר לך ששקולין כאחד. שואל הרבי ה"בית ישראל" זי"ע: איך אפשר לומר שאהרן היה כה גדול כמשה רבינו - איש האלקים, ומי לנו גדול ממש?

ואפשר דרש"י קאי על קודם מתן תורה, קודם מ"ת היו שניהם שוים, אולם אחר מ"ת איז טאקע געווען משה העכער פין אהרן.

ואני אקשה את לב פרעה: (ו מז). הרבי ה"פני מנחם" זי"ע אמר בשם ה"שפת אמת" זי"ע שיש ללמוד מזה לימוד, ומה פרעה כל כך התעקש לרעה עד שקיבל סיוע מן השמים לזה, מדה טובה מרובה, שכאשר יהודי רוצה מסייעים לו יותר מהמדריגות שיש לו, יותר מההכוחות, אפילו שבדרך הטבע אינו יכול עכ"ז הוא יכול לבקוע, אצל יהודי אין שייך כלל מניעה.

ויך את המים אשר ביאור וגו' ויהפכו כל המים אשר ביאר לדם: (ט טו). הרה"ק ה"שפתי צדיק" זי"ע מביא דברי המדרש שישראל נתעשרו במכת דם שמכרו למצרים מים, וכששתו יחד ישראל ומצרי מכלי א' בלי תשלומין היה המצרי שותה דם וישראל מים. לכאורה קשה הלא אסור להנות ממעשה נסים, בודאי כעין נס דמשומן שנברא מים בלחי החמור והיה עיקר הנס כדי שיהיה לו לשתות מותר, אבל כאן עיקר הנס לייסר המצרים, אולי מטעם שהנס נעשה בשביל ישראל ומי

הרבי ה"פני מנחם" זי"ע אמר: כל ענין גלות מצרים היה הכנה לתורה, בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה, וכששקועים בתורה הרי כל כך טוב וניצולים מהכל, בתורה ברא השי"ת את העולם הזה ואת כל העולמות, ויציאת מצרים היא קודמת לקבלת התורה, הכנה בכדי שיוכלו להיטרה, זוהי ההכנה של עשר המכות, עשר ספירות, מדות, בכדי שיוכלו להיות דבוקים כמ"ש ולדבקה בו, מה הוא רחום אף אתה רחום, וכך בכל המדות, ואחר כך יכולים להגיע לתורה עשרת הדברות.

אומר כ"ק אדמו"ר שליט"א: השבוע יום הילולא של השפת אמת ז"ל, בשפת אמת פרשת בא [תרמ"ה ע"ש] כתב דבר חידוש, אדם שיש לו מיצרים, יש לו עצה, שיעסוק בפרשיות של יציאת מצרים, כדכתי' ולמען תספר באזני בנך וכן בנך כו', וכמו שאמרו ז"ל זאת התורה לעולה וכו' כל העוסק בפרשת עולה כאילו הקריב, כמו כל העוסק בפרשת גלות ג"כ יוצא ידי חובת גלות. למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך, אולי הענין הסיפור לבנים ולבני בנים, שהכל יוכלו לצאת מהמצרים.

וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב: (א י). ברש"י: וארא - אל האבות

הרבי ה"לב שמחה" זי"ע מביא את קושית העולם מה הוסיף רש"י בזה. והגידו בשם החתם סופר ז"ל פ' אבות גם מ'ל רצון כמו לא אבה יבמי, וזה וארא וכו' שהשי"ת מתארה רץ אל אלו הרוצים שיראה אליהם, וע"ז זה א' ברמב"ן בשם המ"ה פ' אהיה אשר אהיה כשם שאתה הווה עמי כך אני הווה עמך, שאין די לאדם בזכות אבותיו וזקניו, רק נצרך שיהיה הרצון בו בעצמו, ואז יתראה אליו השי"ת, כענין דא' יראה יראה, וזה הרמו וארא אל האבות, אל אברהם אל יצחק ואל יעקב שכל א' מהאבות השיג בחי' רצון משלו לבד ממה שרצו אבותיו, ונראה השי"ת אל כל א' מן האבות כשלעצמו כפי בחי' הרצון שלו.

וגם אני שמעתי וגו' ואזכר את בריתי: (ט טו). הרבי ה"בית ישראל" זי"ע אמר: איתא בגמרא [ברכות ה.] א"ר שמעון בן לקיש, נאמר ברית במלח ונאמר ברית ביסורין, נאמר ברית במלח, דכתיב: ולא תשביט מלח ברית אלקין וגו', ונאמר ברית ביסורין, דכתיב: אלה דברי הברית, מה ברית האמור במלח מלח ממתק את הבשר, אף ברית האמור ביסורין, יסורין ממרקי עוונותיו של אדם.

בשם הרבי ר' מנדל מרימנוב זי"ע -

מעשה מרובה"ק

גדול כח התפילה

מעשה בחסיד אהר שביקש מהרבי ה"פני מנחם" זי"ע ברכה לרפואת זוגתו שלקתה בלבה, ונתן לו ספר תהלים בתוספת הוראה שיתפללו אל ה'. אמר החסיד כי בא לבקש את ברכת הקודש דייקא, והובנה כוונתו של המבקש כי אינו סומך על תפילותיו שלו, פתח הרבי פיו בחכמה לאלפו בינה בענווה אופיינית ויאמר: עולמנו מתנהל כיום על העדפת מקורבים, ולכן לכל דבר נדרש קשרים ("פרוטקציה" בלע"ז), הנה גם אתה פנית לבטח לעסקן פלוני של רפואה ממכירך שייסיע בערך, עד כדי כך הורגלו בזאת האנשים עד ששכחו שאפשר לפעול גם בלי זאת. התור הממתין כאן מחוץ לדלת מתמלא בכל יום באנשים הבאים לבקש שהרבי יבקש עבורם אצל הרבש"ע, הם שכחו שאפשר להגיע אליו בלי "פרוטקציה". טול לידך ספר תהלים, התפלל ותיווכח שאפשר להגיע להקדוש ברוך הוא לבד - - -

מבאר החסידות

מטאשה לבחור לחדרו, והורה לו לפתוח את הארון. פתח הבחור את הארון, הראה לו הרבי באצבעו

חומר הזהירות בכבוד הבריות

אל האדמו"ר מטאשה זצ"ל הגיע אחד האדמו"רים לשבות בצל קודשו בימי ראש

ואמר: "קח בבקשה מכאן שני דולר וסע העיריה" [טהאש היא עיירה קטנה לא הרחק ממונטריאל].

בתמהון הביט הבחור על הרבי ולשוננו נעתקה מפיו. "הרי ר"ה היום, ואיך מצונו הרבי לנסוע לעיר? ... אך הרבי דחק בו כמה פעמים: "נו, קח לך את שני הדולרים וסע לעיר..." הבחור פרץ בבכי, "וכי מה רוצה הרבי ממני? והרי ר"ה היום, ואיך אסע ואחלל עיצומו של יום?"

או אז ענה הרבי בחריפות: "מעשיך אמש גרועים בהרבה מנסיעה זו!"

השנה. היה שם בחור אחד מחסידי טהאש שנתפס שהעשי ילדות, ומכיון שהיה נראה לו כי כבודו של רבו יורד מעט בזה שמתפלל בביהמ"ד רבי נוסף, ע"כ ירד לחייו של אותו אדמו"ר אורח, ובליל א' דר"ה ביהוה לעיני כל הקהל באופן נורא ומבהיל ממש, כשסיים אותו אדמו"ר את תפילת שמו"ע, אמר לו הבחור כי מכבדים אותו בפתיחת הארון לאמירת 'לדוד מזמור', והיה זה בעוד האדמו"ר מטאשה עדיין לא סיים תפילתו, ועוד לא היו צריכים להתחיל באמירת המזמור.

ויהי ממחרת, קודם התקיעות קרא האדמו"ר

אכתביט לאזרכת

לכבוד מערכת הגליון החשוב "מן הבאר" אמרו חז"ל דאגה בלב איש ישיחנה,

הנה לפני כמה שבועות בעת נישואי נכדתי שתחי', תחת לשמוח ולרוות נחת מצאצאינו "וכל עמלינו" - אלו הבנים, שיחי', נהפך לאלל מחולנו, ולאחר שחזרנו מהחתונה לביתנו, כשכל ליבנו דווי וכל ראש לחלי, על אי הזמנת וחוסר השתתפות אחד מבננו וב"ב שיחי', כאשר בעוה"ר נפרץ לאחרונה המכה הזאת במחוזותינו כביכול מטעמי חסידות, חשה ב"ב בליבה ונאלצנו לסור לביה"ח לבדיקות ואשר יגורנו בא לנו ומאז הורע מצב בריאותה בכל הממדים לחץ דם ועוד, קל נאל לה ולגפן תחלואי פוריה. וכאן הבן שואל, הלא כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א שבדרך כלל "שבילו במים רבים ועקבותיו לא נודעו", ואין זה סוד שאת כל הוראותיו מבקש לפרסם שלא בשמו,

ואילו בדבר הזה הזה לפני כשלוש ומחצה שנים, בחתונת נכדתי של שלוחא דרחמנא ח"כ יענקל ליצמן, יצא מגדרו וחרג מהרגלו, והורה לר' יצחק ברוידא להוציא הודעה לכל אנ"ש, "אז מיטאר נישט צו שטערן א אידישע חתונה", הלא דבר הוא.

ואין זאת אלא שמום שכחם עדיף מנביא ראה את הנולד ובוודאי צפה ברוח קדשו "מיט א ווייטער בליק", את אשר יקרה, ולכן ניסה להקדים תרופה למכה.

אנו תמיד חונכנו שרעבינס' א ווארט איז קדוש, ועתה באים אנשים חטאים, ובפלפולים של הבל, וקנאות מזויפת, "מורים את מוריהם".

אתמהה, וכי אינם יודעים את דרשת חז"ל עה"פ "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך - אפילו אומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין?"

הכי מצוות "ועשית ככל אשר יורוך" נוהגת אך ורק בבחירות?

כאשר חלילה נזקקים הם או ב"ב לטיפול רפואי או לפני שידוך או בקריאת שם לילד, שואלים עצה אצל נערי ומוכרי הוועדה, או אצל ברוידא?

ולאותם בני בליעל חוטאים ומחטיאים אשר לעצמם הכל מתירים ולאחרים מחמירים, נאמר גורו לכם מיום הדין, כי יש דין ויש דיין, ודמנו דם זרעיתנו תלויים בכם,

והשי"ת יערה רוח טהרה ממרומים, בשבת אחים גם יחד, איש על דגלו ואיש על מחנהו, והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.

א.מ.ל. אשדוד

אל הבאר

אחים ואחיות, ואת המושג הזה שקוראים לזה: מ-ש-פ-ח-ה? כל הדבר הזה נברא אך ורק לשם כך, שא' יעזור לשני.

ולכן, כך אמר לה בקדשו, אפי' אם את לא מרגישה שפעלת משהו עם הנסיעות והשהות שמה, בכל זאת תמשיכי לנסוע לשם לתמוך בהם ולתת להם כתף. כי לכן נבחרת וזהו תפקידך. (שמעתי מאחד מוקני החסידים ז"ל)

ואסיים בברכת הדיוט שזוכה כולנו יחד להרבות שלום בין אחים ואחיות ובין כל המשפחות, ולביאת גואל צדק במהרה

י.ח.ב. אשדוד

ובתו של השפ"א, הרבנית מרת אסתר בידרמן (אשת הגאון רבי יעקב מאיר בידרמן זצוק"ל חתן השפת אמת), נסעה מדי פעם מביתה שבווארשא ללאדז' בכדי לעזור למשפחה ההיא.

אחרי כמה פעמים שנסעה לשם לעזור להם, ראתה שלא יוצא מזה כלום, וזה לא עוזר להם כלום. בראותה כי אין כל תועלת בבואה הפסיקה לנסוע לשם.

השפת אמת שידע מכל הנעשה, כשהוא שמע את מה שקרה, קרא לה - לבתו, ואמר לה כהאי לישראל:

מה את חושבת, למה עשה הקב"ה כזה דבר שיהיה לאדם

לכבוד מערכת הגליון מן הבאר

ראיתי את מכתבכם מהמשגיח שמחפש סיפורים ומאמרים בענין שלום ואחדות

דבר חשוב ומיוחד הפעולות האילו, שלו ושלכם להרבות אחדות במחנינו, ובכן מצרף אני כאן סיפור נפלא עם המון מוסר השכל החשוב מאד בימינו ובמחנינו,

וכן לרגל יומא דהילולא קדישא של רבינו השפת אמת ז"ע החל בה' שבט הבעל"ט

היה זה בימי רבינו השפת אמת ז"ע. אצל א' מבני המשפחה המורחבת שלו שגר בלאדז' התעוררה בעי' וקושי כלכלית.

כנגד המברכים - ברכות מז"ט לבעלי השמחות בקהילתנו

ברכת מזל טוב

לידידינו הרה"ח ר' בעריש ברקוביץ לאו"ט ולמחותנו הרה"ח ר' חיים רוזנבלט לאו"ט לרגל הולדת הנכד אצל הבן/החתן הרה"ח ר' יעקב ברקוביץ הי"ו מאחלים ידידים - שטיבל מנסי - שטיבל 55

ברכת מזל טוב

לידידינו הרה"ח ר' אברהם בנימין שפירא לאו"ט לרגל אירוסין בתו תחי' בשעט"מ עב"ג הבחור החתן יעקב זעליג עקשטיין הי"ו נכד הרה"ח ר' משה הי"ו מאחלים ידידים - שטיבל 46 - שטיבל 48

ברכת מזל טוב

לידידינו הרה"ח ר' בערל קריימאן לאו"ט ולחותנו הרה"ח ר' יוסף שיינשניידר לאו"ט לרגל היכנס הבן/הנכד כמר יעקב יהודה נ"י לעול תורה ומצוות מאחלים ידידים - שטיבל ברייני - שטיבל 48

ברכת מזל טוב

לידידינו הרה"ח ר' זאב קרייגר לאו"ט לאירוסין בתו תחי' בשעט"מ עב"ג הבחור החתן מרדכי הי"ו בן הרה"ח ר' שרגא ברקוביץ לאו"ט מאחלים ידידי - שטיבל רוזוולט - שטיבל קראן הייטס